

حیات

میانہ رانما میانہ... دنیاہ راہا ہرور میانہ قاتالم!...

ادارہ مرکزی :

آقراہدہ ، استانبول جادہ سندہ آقراہ
معارف امینلکی پائندہ کی دائرہ

استانبول بوروسی :

استانبولہ ، باب عالی جادہ سندہ وسیلی پرشنبہ
ادارہ خانہ سی داخلندہ کی دائرہ
تلفون : ۳۶۰۷

نسخہ سی ہربرہ ۱۰ غروشدہ .

سہلکی پوستہ ایلہ ۵ لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ۵ دولار) .

اہونہ واعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسنہ
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرینک مرجعی آقراہ مرکزیدر .

صافی : ۵

آقراہ ، ۳۰ کانون اول ، ۱۹۲۶

۱ نجی جلد

صاحبہ

شرق ولایتلریز و کنجلمک

تورک طور پراقلرینک بالخاصہ بر قسمی وارد کرک
سنہ لرحہ متروک پراقلماسی یوزندن ہنوز وطنک
دیگر جزو لری سویہ سنہ بیلہ کلہ مشدر . بوراسی
شرق ولایتلریزدر . یاقین زمانہ قادر اورادہ
قرون وسطادن قالان درہ بکلک تشکیلاتی حکم
سورویوردی . حالا اورادہ مکتب یوزی
کورمہ مش ، تورک عرفانی کیرمہ مش قصبہ لری
وار . یولسزلق ، جہالت بورادہ غربی ووسطی
انادولیدن آیری بر نوع اجتماعی و اقتصادی
وضعیت تولیدایتدی ... بویوزدن ملی وحدتیزہ
اویغون اولمایان حسلرہ ، حرکتہ مساعد بر زمین
وجودہ کلدی . اورالرک اجنبی تحریکاتندہ یاقین
اولدیغنی کوز اوکنہ کتیر برہ کز تہلکہ نک اہمیتنی
در حال اکلارسیکنز .

بو تہلکہ لرقارشیندہ تورک کنجلمک ترتب
ایدن وظیفہ چوق بویوکر . شیمدی یہ قادر
وطنک اوزاق و ہجرا بر کوشہ سی عد ایدیلن
بویرلرہ تورک حرثی کوتورمک مجبوریتندہ یز .
بو ہم ملی ، ہم انسانی بر مکلفیتدر . ہیچ شبہ
یوق کہ تورک وطنندہ تام و حقیقی بروحدت آنجق
اورادہ کی تورک قصبہ لری نہ عرفان کیردیکی زمان
حصولہ کلہ جکدر . بونی تأمین ایلہ مک بزم ایچون
بربور جدر . دیگر جہتدن مملکتک بو پارچہ سندہ
باشایان وطنداشلر قارا کلک ایچندہ قالمشلدردر .
بونلری تورلو تورلو تحکمدن ، تحریکلردن
قورتارمق ، مدنیت یولندہ وطنک دیگر اقسامیلہ
برابر یورویہ جک حالہ کتیرمک دہ عینی زماندہ
اک یوکسک انسانی بر وظیفہ در .

تورک کنجلمک شیمدی یہ قادر بو ولایتلردہ
لایقیلہ چالیشاماسنک مختلف سیبیلری وار .
بر کرہ بیک غائلہ اونی بو شرفلی ایشدن
آلیقویوردی . وطنک مدافعہ سنہ قوشمقدن
تورک عرفانی یایمغہ وقت بولامامشدی .
استقلال ظفری مملکتی بو غائلہ لردن قورتاردی
شیمدی کنجلمک وظیفہ سی نہ قادر کوچ ، نہ قادر
چتین اولورسہ اولسون ، تورک وطنک اک ہجرا
کوشہ سنہ قادر عرفان ومدنیت صوفقدردر .

بونک ایچون بر کرہ کنجلمک ہیجانلہ مترافق
بر علم ، عملہ مؤثر معلومات لازمدر . بوتون تدریس
مؤسسہ لریز ، معلم مکتبلری ، لیسہ لری ، دار .
الفنونیز بوغایہ ایچون چالیشمالیدرلر . بزدہ یاقین
زمانہ قادر تدریس طرزی دائما بعض معلوماتی
اوکرہ تمک شکندہ ایدی . حالبوکہ کنجلمک
ویرہ جکمز معلوماتک قیمتی اونلردہ قوتلی عمل
شعورلی حرکت تولید ایتہ سیلہ اولچولور . اگر
بریلکی سزی یکی برطرز حرکتہ ، یکی بر
استقامتہ سوق ایلہ میور ، پاخوداسکی قناعتلریکزی ،
توجہ ایتدیجکمز استقامتی تأیید ایدہر ماہیتدہ
بولونمایورسہ اونک سزہ ہیچ بر فائدہ سی یوقدر
یاخود سزک ایچون او ، بر « حقیقت » دکلدردر .
ہر نوع تدریسدن مقصد « حقیقت » لر تلقینیدر .
اوحالہ تدریس ایلہ جکمز بیلکی کنجلمک
حرکتانہ شعورلی براستقامت ویرمیدر . بونک
ایچون ہر درجہ تدریسات کنجلمک یالکمز مجرد
مفہوملر تلقینندن عبارت قالماملی ، ارادہ یہ مؤثر
وہیجانلہ مترافق اولمالی و کنجلمک اک چوق
مؤثر اولاییلہ جکمز محیط یعنی مملکت محوری
اطرافندہ جریان ایلہ ملیدر . بویلہ بر علم فعال ،
ارادہ لی کنجلمک یتشدیرر ، بوکنجلمک محیطلری نہ

مؤثر اولملق احتیاجنی دیوارلر . بو احتیاجک تطمین
ایچون اک کوزل ساحہ البتہ شرقی آنادولیدر .
دینہ جک کہ اورادہ خدمت بر جوق محرومیتلر
بہاسنہ اولیور . بو محرومیتلرہ تحمل کوچدر .
ایشتہ اصل کنج روحوحرلی جلب ایلہ جک سائق
بو کوچلکدر . مفکورہ ، اوزون جداللہ تحقق
ایدہ بیلہ جک فکرلردر . بویلہ اولدینی ایچوندر کہ
تحقق ایلدیکی زمان اک بویوک ذوق ونشہ یی ویرر .
محرومیت و کوچلک قارشیندہ وظیفہ یہ لندن
قاجانلر حیاتک حقیقی معناسی ، سعادت آکلا .
مایانلردر . بر قسم انسانلر سعادت سی سادہ جہ کلوب
کچیجی حظدہ وسلون ایچندہ آرارلر . بونلر
انسانی حیاتی وسعادتک معناسی بیلہ ییتلردر .
حقیقی سعادت طبیعتہ وجعیتہ مؤثر اولدیغمز ،
انسانی بر ابداع وجودہ کتیردیجکمز زمانلردہ
حسن اولونور . بوکی حالردہ دویدیغمز سادہ جہ
حظ plaisir دکل ، سرور Joie در . بیلملی یزکہ مادی
حظلر موقدرلر . اصل انسان اک بویوک سعادت
سرور دہ حسن ایدر . سرور عضویتہ دہا آز
مربوط اولدینی ایچون حظدن دہا سورہ کلی ،
دہا غیر فانیدر . یکی بر اثر ابداع ایلہ یین ، طبیعت
وجعیت اوزرینہ مؤثر اولان انسانلرک روحلرنہ
دویدقلری امثالسز ذوقلردر کہ سعادت وجودہ
کتیرر . حیاتک حقیقی غایہ سی بونوع سرورلری
دویمقدردر . کنجلمک ارادقلری « سعادت » دہ
بو اولمالیدر . چوق یازیق کہ بر طاقم انسانلر بو
نشہ یی بیلہ دکلمی ایچون سعادت سی مادی حظلردہ
کورویورلر ، اطرافندہ کی انسانلری دہ یالکمز
بونک آرقاسندہ قوشمغہ دعوت ایدیورلر .
حالبوکہ بو نوع حظلرلہ حقیقی انسان روحی
تطمین اولوناماز . تورک معلملری کنجلمک سعادت

علم و کتارى

انقلاب و ادبيات

«ملى طفر» ى تعقيب ايدن بويوك انقلاب بيللىرى، ادبيات و صنعت عالنده نه كى جريائلر دوغوردى ؟ قرون و سلطانك كهنه مؤسسه لى اورتهدن قالديران، حيات و كائنات حقنده يكي يكي تلقيلر ياراتان معظم انقلاب حمله سى، صنعتكارلار مركز روحنده عجباً ناصل ازلر براقدى؟ صنعت ساحه سنده ده، اسكى «قيمت» لرك بىنه قائم اولان و يكي حيات ايله هم آهنگ يكي «قيمتلر» ميدانه چيقدى مى؟ دونكى و بوكونكى حياتى آيران مدهش اوچوروم، حياتك معكسى اولقى انجاب ايدن ادبياتده ناصل و نه شكده كورونيور؟ دونكى «صنعت» تلقيلرى، عمومى حيات ايله برلكده بر «انقلاب» كچيره رك بر «انقلاب ادبياتى» يارانه بيلدىمى؟ .. ايشته بر طاقم سؤاللر كه ؟ فكر و صنعتله آرز جوق علاقه دار هر فردك آغزنده دولاشدينى حالده، بر نورلو مثبت بر جواب آلتى قابل اولاميور . مثلاً بن، بو مسئله اوزرنده اوزون مدت دوشونديكم حالده، اعتراف ايدم كه، هنوز صريح بر نتيجه يه وارايلايدىكى طنز ايتيورم. بوكا رغماً، بو خصوصده دوشونديكلىمى قيصه جه سويله مك، صانيورم كه بوسوتون فايداسىز اولمايه جق . كيم بيلير، بلكه بوسورتله بعض مختلف نقطه نظرلر ميدانه چيقمه سنه بريول آچيلمش اولور. اولادهرين بر تأثرله اعتراف ايتكم انجاب ايدهر كه، هنوز «بويوك انقلاب» مركز روحنى و ماهيتنى صميميتله دويان و دويوران جدى بر صنعت اثرينه نائل اولامادى . . . بعض كوچوك استثنالردن صرف نظر، بو كونكى ادبياتده، دوندن صريح بر شكلده آيريلش، يكي بر روح ايله متحس و يكي بر حياتى مترنم هيچ بر محصول كوزه چارپيور. اوچ درت سنه دن برى يازيلان رومانلر، كوچوك حكايله لر، پيه سار، شعر پارچه لرى ميدانده ! عجباً بونلر هانكيسنده بو كونكى تورك جمعيتك «مفكوره» لى بولاييلير سكر؟ اسكى حياتدن يكي حياتنه يعنى اسكى اجتماعى قيمتلردن يكي قيمتله كچر كن جمعيتك كچيرديكى بحرانلر، و او بحرانلر فردى روحلر اوزرنده كى تأثيرلر هانكى صنعتكار مرزده و هانكى صنعت اثر مرزده موجود ؟ حالوكه، بو كونك ادبياتى، تورك ملتك كچيرديكى انقلاب صفحه لى و انقلاب مفكوره لى، رومانلرنده، شعرلرنده، پيه سارلرنده بوتون قوت و وضوحيله ياشانه بيلدى، و اثرلرلى او قويان يابانچى برقار، «توركيه» حقنده هيچ برشى بيلمه سيله، بو كونكى حياتك عمومى استقامتى و بوجياتى دوغوران اجتماعى عامللرلى آجىق آجىق آكلامه ليدى. مادامكه ادبيات بو كونكى حياتك بر معكسيدر، و حالده هانى بزم حياتك معكسى اولان ادبيات؟ بو كونكى ادبيات عجباً حيات ايله هيچ رابطه سى اولمايان، بوسوتون

اشتيافه قارشى شونلرلى سويله مه ليدرلر : مسعود اولمىر ايشته بورسكز محيطك اوزرينه مؤر اولمى، بر اثر ابداع ايلمكه هالبسكز، اوزق باميرفكز ايشك قارشى سنده اك درين ذوقى طائارسكز. تورك كنجلكى سعادتى بويله آكلانجه البته آرتيق وطنك اوزاق بر قسمنده چاليشير كن قاتلانجه جنى محروميتك آجيسندن چكيمز . بالعكس هر تورلو عرفاندن محروم اولان بو يرلرده اك اوفاق خدمتله يوكسك اثر ياراتيله بيله جكنى، ياپدقلى ايشك خاطر مى دائماً قالا جنى دوشونورلر، و محروميت ديارى عد ايديله ن بو يرلره قوشارلر. يالكز تهلكه، كنج روحلره مسعوديتى باشقه تورلو ! كلاتمغه قالقان، اونلرلى ساده جه راحت آرامغه دعوت ايدن بابالرك و معلملر ك تلقيناتده در. بر معلم مكتبتك صوك صنف طلبه سيله استقبالده ياباجقلى وظيفه حقنده كوروشويوردم . اونلره اك اوزاق، نسبة عرفان كيرمه مش يرلره خوجه اولمى ترجيح ايتلرلى لازم كه جكنى اكلاتيوردم دييوردم كه اورالرده قولايلاقه كندى اثر كزى، كندى تأثير كزى كوره بيليرسيكز، اك قيصه بر زمانده ايش ياباييلير، بر اثر وجوده كتيره بيلير و بونك ذوقنى دوباييليرسيكز . «يانمده بولونان بر ذات بكا دوندى، «بو كنجلىرى اوزاق يرلره آتارق بد بخت ايتك يازيق اولمازمى؟» ديدى . بو آدم حياتك حقيقى غايه سنى، سعادتى اكلامامشدى . مشكلات قارشى سنده ده اولسه بر اثر وجوده كتيره مك نه ذوق اوياندير اجنى بيلمه يوردى، روحاً ضعيف اولدينى ايجون اثر ياراتمده كى لذتك فرقنده دكلدى . كنجلكى بويله ضعيف انسانلر ك ياكش تلقيناتدن قورومق لازمدر. تورك كنجلرينك روحنده اك يوكسك، اك تميز مفكوره لر ياشار . سز اوكا هيچانله مترافق بر علم و يريكر، حياتك حقيقى غايه سنى اوكره تيكز، سعادتى ايجون كيديله جك يولى كوسته ريكز، او كنديلكندن وطنك اك باقيمسز قالمش اولان ديارلرينه قوشا قوشا كيدر، اوراده مى و انسانى وظيفه سنى بويوك بر عشق ايله ياپار . اورالرده ياراتاجنى اثرلر ك كنديسنده اوياندير اجنى ذوق، چكجكى محروميتلر ك آجيسنى حس بيله ايتدير مز. مملكت؛ مكتبلر ك، دارالفنونك تدريسندن بورو حى بلكه يور . هيچ شبهه يوق كه عرفان مؤسسه لر يمزك قيمتى بوقوتده كنجلر يتشدير مه سيله اولجوله جكدرد. محمد امين

ساخه، يابانچى بر محصول ميدر ؟ ايشته ابتدا حل ايديله سى لازم كلن مسئله !

فكر و صنعت حياتده، شوصوك بش اون سنه لك ادبيات قدر برباد، ساخه، مى روحه و مى حياتنه يابانچى بر ادبيات دوره سى نادر بولونور ! تياترومن ناصل فرانسزلرك «فحش و زنا» پيه سارنى آدائه ايتكله مشغول اولديسه، طبوعاً عزده، متادى بر فعاليتله، عين جنس رومان و حكايله لرى عائله لر مركز حريمته قدر صوقدى ؟ «كوياملى» حكايله جيلرمز، بوپس ادبياتك باياغى تقليدلريله اورتهدن دولدورديلر : استانبول حياتك اك كيرلى، اك متردى صفحه لى، عادتاً بويوك بر ذوق و لذتله اورتهدن دوكله وظيفه لى ياپديلر . . . ادبياتدن بحث ايديلر كن «حقيقى و مقدس صنعت» دائره سندن شدتله اوزاق طوتولماسى لازم كلن بومستكره محصوللر ك هيچ آدينى آكلماق، بلكه داها دوغروكي كورونور. لاكن، مملكتك هر كوشه . سنه يوزيكلره نسخه سى داغيلان بوشيلرك، مملكت ايجون نه قدر مضر و فلاكتلى اولديغنى، كنج نسللرلى زهرله مك خصوصنده نه قورقونج و نه تخريبكار ماهيت آلدغي اصلا و نوتامالى يز. وقتيله «أميل زولا» يه اعتراض ايدن بعض منقدر، «حياتى اولديغنى كى تصوير» ادعاسنه قارشى، «بوتون حياتك ساده فحش و زنا لى عيارت اولمايدىغى، وحياتده يوكسك، اخلاقى شيلركده مبذولا بولونديغنى» چوق حقتى اولارق ايلرى سورمشلردى . «أميل زولا» كى بر صنعتكاره قارشى بيله قوتله درميان ايديلن بواعراضى، بزده كى «فحش و زنا ادبياتى» طرفدارلرينه توجه ايتك ياكليش ميدر ؟ ..

اساساً ادبى هيچ بر قيمتى اولمايان بو «غزته و مجموعه ادبياتى» نى بر طرفه برافه رق، حقيقى صنعت اثرلرينى، بك محدود بعض رومانلرلى و شعر مجموعه لى تدقيق ايدمكه اولورسه ق، الله ايدمكه نتيجه ينه «نويت بخش دكلدر . رومانلر ك قهرمانلرلى، اكثريتله، مى سجيده دن محروم، خلقه يابانچى، و اجنى «حرث» لرينك ياراتديغى «مرضى» تپيلدر . بو اثرلرده كوره جككز حيات كوشه لرى، يا اسكى عنعنه لرك ياشاديني متروك محله صحنه لرى، يا خود، كولونج بر شكلده آوروباللاشمش «طائلى صو» توركارينك معناسز «سوسيه ته» ليدر . فى الحقيقه، قرون وسطى حياتندن معاصر مدنيت حياتنه كچمكه چاليشديغمز شو صيراده يعنى جمعيتك شو «بحران و انتقال» دوره - نده، بوتون بو ماضى دو كوشولرى و يابانچى حرثلر پرستشكارلرلى ايجمزه ياشايور . رومانچى، شبهه يوق كه، بونلرلى ده اهل ايدمىز و ايتمه مليدر . لاكن، بوكونكى تورك جمعيتك، «ملى طفر» قازانان، «ملى انقلاب» ى ياراتان اصل و اوريشنال تورك روحى، بيكارجه سنه لك استقلال و حاكيت حياتك بوغوردنى او حريته مشتاق، يابانچى حرثلر ك اسارندن متفر تورك سجيده سى، ادبياتمه ايجون داها كيرمه دى؟ بزه آناتولينك صاف و تميز تورك خلقك حياتى و اسرارىنى آكلانه جق و غير

لسان بحشری

لاتین حرفلری « مسئله » سی

مشهور دوغولرمیزی شعورلی بر حاله صوقه جق ملی « شاه اثر » نه زمان نائل اولاجق؟.. اثرلرنده تورک حیاتنک اصل صاغلام ، اوریشنال و قوتلی طرفلرنی کوستره مه مک خصوصنده شاعرلرمزده رومانجیلرمز کیدر ، صوک شعرلرمزک بویوک بر قسمی ، اورویا ادبیاتلرنک صولوق و عادی بر تقلیدنن، ارالرده ارتق قمتی غیباتمش جریانلرک معناسر استطاله لرندن عبارتدر : فی الحقیقه « لسان » و « وزن » اعتباریله ، شو صوک اون بش سنه لک « ملی ادبیات » جریاتنک تأثیری آلتنده ، جوق بارز و سرعتلی بر ترقی محسوس اولیور ؛ لکن بو « ملیله شمه » یالکز شکلی و خارجی قالمایه رق روحده تأثیر ایتیلدیز . بزده صنعتنک « ملی حیات » ایله نه قدر آز علاقه دار اولدیغنی کوسترمک ایچون کوچوک بر مثال سوبله به حکم :

مشوم متارکه دوره سنده ، مملکت ، مستولیلرک قورقونج و ظالم اسارتی آلتنده ایکلرکن ، ادبی مجموعه لرده ستون ستون « سعد آباد » شرقیلری نشر اولونوردی... بوکون، حر و مستقل یاشادیغمز طور اقلر اوستنده یکی بر حیات یاراتق ایسته دیکمز بر ائشاده ، شعرلرمز « بدین » و تمامیله « مرضی » بر روح ایله معلول ! حیات ایله بوقدر علاقه سنی کسمش ، بو درجه « فردی » و « خود بین » ماهیت آلمش بر ادبیات ، ساخته و مرضی دکلدردنه در؟ ***

بوتون بو مشاهده لر بزه بر حقیقی آکلتیور : دونکی حیات تلقیلرنک یاراتمش اولدینی ساخته ، مرضی ، فردیجی ادبیات آرتق صوک کونلرنی یاشامقده در... ملی حیاته استناد ایدمه دیککی ، خلقک روحنه بابانجی قالدینی، ساده جه آوروپا موده لارینک تقلیدیه وقت کچیردیککی ایچون ، اسکی امپراطورلرک مادی و معنوی بوتون مؤسسه لری کی بواسکی ساخته ادبیات ده آرتق ییقیلور. ادبیات تاریخمک بودونوم نقطه سنده ، بوتون صنعتکارلرمز ، متقدلمز ، ادبیات نظریه جیلرمز دوشن وظیفه ، او ییقیلان ، غلزلر بنانک برینه ناصل بر آیده قوراجغمزی تعین اتمکدر . اجتماعی حیاتنک هر ساحه سنده کی دهرین انقلابلرله هم آهنگ اولارق، اورته به بوکونکی حیاتنک ایسته دیککی یکی « بدینی قیمتلر » صنعتی یکی جریانلر ویرمکه مجبورز . بویکی ادبیات ، اصل الهاملرنی « ملی حرث » دن « خلقک روحی » ندن آلاچق ایچون تمامیه « عصری » و « حیاتی » بر ماهیتده اولاجق و بو صورتله تورک روحنک « اصلیت و خصوصیت » نی کوستره بیله جکدر . بزه او یله بر ادبیات لازمدرکه ، الهی نغمه لرله اک بدین وخته روحلره امید و فعالیت و برسون ؛ فردیتلری اجتماعی مفکوره لرایچنده آرپسون ؛ یارانه جنی قهرمانلرله تورک سجه سنک فضیلتکارلقلرنی تجسم ایتدیرسون ؛ اسکی حیات شکللرنک او یوشدیر برنجی تلقیلرینه ، بابانجی حرثلرک مشوم تحکیمه عصیانکار برکنجک یاراتسون.. ایسته تورک انقلابی، ادبیات و صنعت ساحه سنده بویله بر حرکت بکلور ؛ و آنجاق بویله بر حرکت ، انقلابی انعام ایده جکدر .

کوربیلی زاده محمد فواد

استابول دارالفنوننده « تورک ادبیاتی تاریخی » مدوسی

۲ — غرب مدینتی زمره سنه داخل اولماضر، بهمه حال یازیلرده ده غربک شکل وحدتنه اویماضی ایجاب ایتدیرمه ز . چونکه بو وحدتک مادی و معنوی هیچ بر قیمتی یوقدر . غرب مدینته کیرمش اولان ژاپونلرده حالا اسکی یازیلرنی محافظه ایدیورلر .

۳ — لاتین حرفلری ایله انقلاب آراستنده بر مناسبت یوقدر .

۴ — خلقمک امی قالماسی اقتصادی انکشافک تأخیردن ، اسکی حکومتلرک همستزلکنندن ، تشکیلاتک کفایتسزلکنندن در . مکتب اولماقجه ، معلم بولونماقجه هانکی طرف قبول ایتسه نتیجه بردر . صوکر لاتین حرفلری ده ظن ایدیلدیکی قادار قولای اوکره نیلن شیلر دکلدز . بوندن باشقا آلفاسی درجه نهاده قاریشیق اولان و تورکجه نک بوکونکی یازیسيله هیچ قابل قیاس اولمایان ژاپونیا نک عمومی و ابتدائی معارفی ، آلفاسی درجه نهاده قولای و بیسط اولان ایتالیا نک کنندن داهما منتشردر .

لاتین حرفلری قوللانان اسپانیا و پورتیکیزده معارف نسبة کیردر . یازی اعتباریله فرانسز الفبا سندن جوق قولای اولان روس آلفاسی روسلرک یوزده غمش درجه سنک امی قالمالرینه مانع اولامامشدر . صوکر ایکنجی بر مسئله داهوار : عجباً لاتین حرفلری قولایلقه قبول ایدیله بیلمی ؟

برنجیلر « اوت » دیورلر ، « در حال بر امرله ، بر قانولنه همان قبول اولونور و تطبیقاته کچیلر . »

ایکنجیلر ایسه بونا احتمال و برمه یورلر . یازی کیبی جوق قوتلی و جوق کوکلی بر اعتیادک بر حمله ده ده کیش بهله جکنی قبول ایتیه یورلر .

صوکر اوچنجی مسئله چیقیر : عجباً بویله بر الفبا استبدالندن کارمی ایدهرز ، ضرری ؟

برنجیلر محقق کار ایده جکز دیورلر ، ایکنجیلر ایسه بونی هیچ اومادقدن باشقا عظیم ضررله اوغرایاجغمزی خاطر لاتینورلر و بالخاصه بویله بر حرکتک ماضینک بوتون عالمی و ادبی فعالیتلرنک متراکم نتیجه لرینی و بناء علیه حرثی وارلغمزی انکاره و اراجغنی سوبله یورلر .

بو مسئله ده « سیاسی و تجاری » ملاحظه لر سرد ایدنلر وار . لکن بوتونلر اوقادار بعید ملاحظه لرکه ذکر ایدیله به بیله دکزلر .

یالکز بر نقطه یی علاوه ایتک لازم : مسئله سکونت واعتداله مناقشه ایدیله یور ، هرا یکی طرف آرزوق سینیرلر یور و بعض بعض ناخوش ایمالرده ده بولونولور . مثلاً لاتین حرفلری علیه دارلرینه مقابل طرفدن ، عادتاً « کهنه قاقالی ، مرتجع » معناسی و بریله بیله جک سوزلر سوبله نیور ؛ ناصیل که لاتین حرفلری طرفدارلرینه ده دیگر طرف بعضاً « زوپیه » معناسنه آلتیایله جک و صفلر قوللانیور .

حالبوکه اورناده بو قادار سینیرلر نه یی ایجاب ایده جک بر حال یوق . لاتین حرفلری طرفدارلنی ، مطلقاً برقی علمدارلنی اولمادینی کیبی علیه دارلنی ده ارتجاع دکل حتی علی العاده محافظه کارلنی بیله عد اولونمق ایجاب ایتمه ز . چونکه حرفلری ده کیشدر مملکه

همان اون سنه دن فضله بر زمان اولیورکه فکر عالمزده آرا صیرا نکس ایدن بر « مسئله » وار : لاتین حرفلری ، یعنی تورکجه نک عصرلردن بر یازیسلی اولان بوکونکی حرفلری آتارق لاتین حرفلرنی آدایته ایتک مسئله سی . بومسئله ، غالباً ، ایتک دفعه بویوک حربک ایکنجی سنه سنده مطبوعانده پک قیصارمدت موضوع بحث اولدی ، صوکر او نوتولدی ایدی . صوک ایکی سنه ظرفنده ، انقلابک اسکی وحیاته ضررلی مؤسسه لری ییقماسی اوزرینه ، بویازیلرکده « اسکی وحیاته ضررلی » بر مؤسسه کیی اورنادن قالدیرلماسی خاطره کلدی . و شیمدی به قادار کرک طرفدارو کرک علیه دارلردن بر چوغی بو خصوصده کی فکرلرنی سوبله دی . بوفکرلر شویله اجمال ایدیله بیلیر :

لاتین حرفلری طرفدارلری تقریباً دیورلرکه ۱ — شیمدی به قادار قوللاندیغمز حرفلر « عرب » حرفلریدر . بوتونلر سامی بر لسان اولمایان تورکجه نک بنیه سنه او یغون دکلدزلر ، املامزک بوزوقلغنک اک بویوک سببی بودر .

۲ — مادام که غرب مدینتی زمره سنه داخلز ، غربیلرک یازیده کی شکلی وحدتندن آیری قالمالنیز . اوروپالیرک یازیلری هپ لاتین حرفلری ایله یازیلیر (یونان و روس و جنوب اسلاولری یازیلری ده اساس اعتباریله لاتین حرفلری ایله برمنشاندنر) .

۳ — لاتین حرفلرنی قبول ایتدیکجه انقلابمز تام اولماز .

۴ — خلقمک اکثریت اعتباریله امی قالماسی عرب حرفلرنک زورلنی یوزندندر . لاتین حرفلرنی قبول ایدرسه ک الفبامز قولایلاشیر ، هرکس ده قولایجه اوقور . هله ایتک مکتبلرده الفبا تدریسی فوق العاده بیسطله شیر ، چوجوقلرمز بو کونکی زحمتدن یاری یاری به قورتولور .

لاتین حرفلرینه علیه دار و بو کونکی حرفلرک محافظه سنه طرفدار اولانلرده شویله دیورلر :

۱ — شیمدی به قادار قوللاندیغمز حرفلر اصلاً « عرب » حرفلریدر ، لکن تورکجه اونلری کندی بنیه سنه اویدورمشدر . تورکجه نک سامی بر لسان اولماسی « عرب » حرفلرنک تورکجه به اویماماسنی ایجاب ایتدیرمه ز . ناصیل که فارسی و اوردولسانیه سامی بر لسان دکلدز و عرب حرفلرله پک اعلا یازیلر . بیلور . املامزک بوزوقلنی قابل ازاله در . موجود حرفلر هرا یکی اشارت علاوه سی ، بعضی زائد حرفلرک الفبادن چیقاریلماسی املا مسئله سنی حله پک زیاده مدار اولور ، قالدی که املا مسئله سی یالکز حرف مسئله سی ده دکلدز . تورکجه نک اصل محتاج اولدینی « صرف » در ، واملاده « صرف » دن چیقار .